

MİKRO EKONOMİ

Dr. Öğr. Üyesi Görkem ÖRÜK

DERSİN AMACI

- Mikro Ekonomi konusunda temel kavram ve ilkelerin, iktisadi analiz ve rasyonel düşünme tekniklerinin kazandırılması
- Mikro Ekonominin teori, teorem ve kanunlarının piyasa ekonomisinin işleyişindeki rolünü, üretim ve tüketim kararlarının kuramsal temellerini öğretmek

KAYNAKLAR

- Zeynel Dinler, İktisada Giriş, Ekin Kitapevi, 2009.
- Zeynel Dinler, Mikro Ekonomi, Ekin Kitapevi, 2009.
- Erdal M. Ünsal, İktisada Giriş, İmaj Yayıncılık, 2007, ISBN: 975 8752515.

EKONOMİ

Sınırlı (kıt) kaynaklar
Sınırsız gereksinimler

Tercihler
yapılmak
zorunda

Sosyal bilim dalı

KITLIK

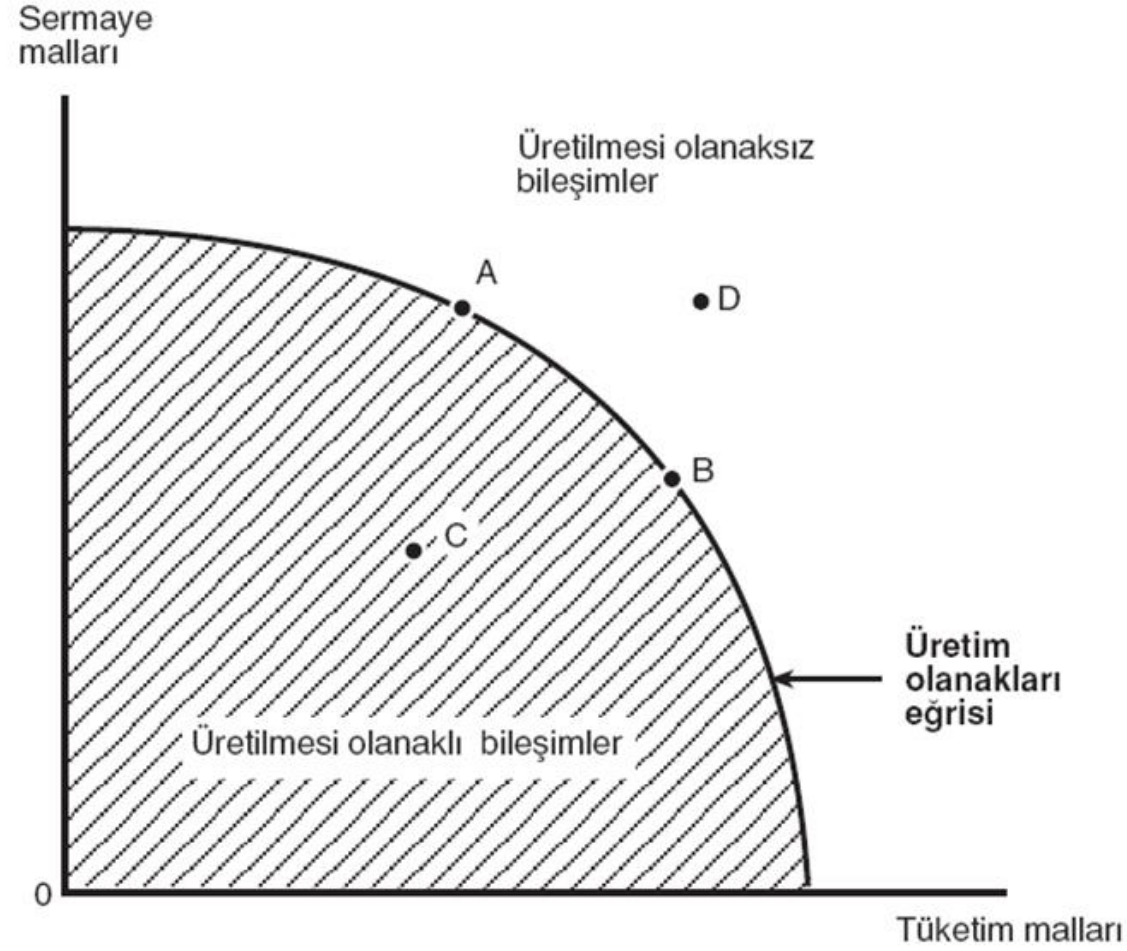
- İsteklerle onların karşılanmasında kullanılan kaynaklar-mallar arasında var olan dengesizliğe kıtlık denir.
- Ekonomide mal ve hizmet üretiminin sınırlı kalmasına neden olan kaynaklara kıt kaynaklar denir.
- Kıt kaynaklarla üretilen mallar da kıt mallardır.
- Kıtlık nedeniyle bireyler ve toplumlar seçim yapmak zorundadır.

ALTERNATİF MALİYET

- Kıt kaynakların kullanılmasında alınan her kararda, seçilen alternatifin maliyeti seçiminden vazgeçilen alternatiftir.
- Piknik, Havuz

Üretim Olanakları Eğrisi

- Bir toplumun mevcut teknolojisi ile tüm kaynakları etkin olarak kullanıldığında üretilebilecek iki malın farklı bileşimlerini gösteren bir grafiktir.
- Eğrinin negatif eğimi fırsat maliyetini gösterir.eğri üzerinde ilerledikçe bir maldan üretilen miktar arttıkça diğer mal(lar)dan üretilen miktar azalmaktadır.

Şekil 1.1

- Ekonomi: sınırlı kaynaklarla sınırsız gereksinimleri karşılama sorunu ile karşı karşıya olan bir kişinin ya da toplumun tatmin düzeyini en yükseğe erdirmesi ile ilgili seçimlerini ve bu seçimlerin toplumsal etkilerini inceleyen bir bilim dalıdır.

- -Hangi mal ve hizmetlerin ne miktarlarda
- - Üretimine karar verilen malların hangi yöntemlerle
- -Kimler için üretilecekler?

Bu üç önemli soru, bütün ekonomilerde geçerli olan ortak temel sorunlardır. Bununla birlikte bazı toplumlarda bu sorunların çözümü "serbest piyasa mekanizması"nın otomatik işleyişine bırakılmıştır. Bazılarındaysa "merkezi bir otorite"nin kararlarına bağlanmıştır. Fakat bir ülke ister kapitalist ister sosyalist sistemi benimsemiş olsun, ister çok gelişmiş, ister az gelişmiş bir ekonomik yapıya sahip olsun, kesinlikle "kaynak kullanımı" sorununu çözüme bağlayacak bir karar mekanizmasını kurmak ve işler duruma getirmek zorundadır

Mikro Ekonomi ve Makro Ekonomi

- Mikro Ekonomi: Küçük ekonomik birimler (ev halkı, firmalar, piyasalar) ele alınıp incelenmektedir.
- Makro Ekonomi: Ekonominin bütünü ana unsurlarıyla ele alınıp incelenmektedir.

TEMEL KAVRAMLAR

1. **İSTEKLER(İHTİYAÇLAR):**Karşılanmadığı zaman acı ve üzüntü, karşılandığı zaman zevk ve haz veren duygulara denir.

Özellikleri

- ❖ Sonsuzdur
- ❖ Farklı şiddettedirler ve tatmin edildikçe şiddetleri azalır
- ❖ İstekler ya da istekleri karşılayan mallar birbirleri yerine geçebilir
- ❖ Ekonomist için gereksinmenin ahlaki yönü yoktur

Ekonomik(İktisadi) istekler: Mal ve hizmetler kullanılarak karşılanabilen istekler

Ekonomik olmayan istekler: Mal ve hizmetler kullanılarak karşılanamayan istekler

Zorunlu istekler: İnsanın yaşamını sürdürebilmesi için gerekli olan istekler (beslenmek, barınmak)

Kültürel istekler: Karşılanmadığı takdirde insan yaşamı tehlikeye girmez (tiyatroya gitmek, radyo dinlemek)

2. MALLAR ve HİZMETLER

İstekleri karşılamaya yarayan nesnelere mallar ve hizmetler denir.

- Ekonomik mallar: İnsan isteklerine kıyasla az olan ve bedel ödenmesi gereken yani fiyatı olan mallardır.
- Serbest mallar: İnsan isteklerine kıyasla fazla olan ve bedel ödenmesi gerekmeyen mallardır.

İkame mallar: Aynı ihtiyacın karşılanmasında birbirleri yerine geçebilen mallardır. (tereyağ-margarin)

Tamamlayıcı mallar: Belirli bir ihtiyacın karşılanmasında birlikte kullanılan mallardır. (oje-aseton)

Üretim malları: Başka malların üretimine olanak sağlayan mallardır.

Sermaye malları (dokuma tezgahı), Ara mallar (elektrik)

Tüketim malları (Nihai mal): Tüketicilerin ihtiyaçlarını doğrudan doğruya karşılayan mallardır.

Dayanıklı tüketim malları(kitap), Dayanıksız tüketim malları(meyve)

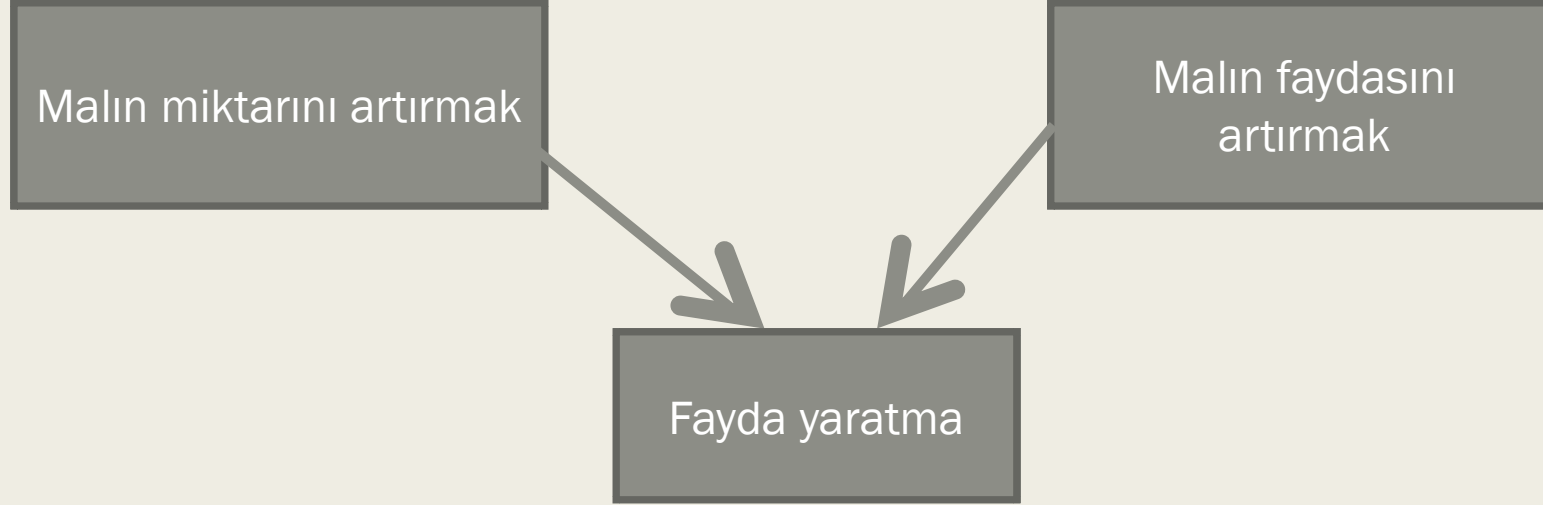
3. TÜKETİM

Malların, isteklerin karşılanmasında dolaysız biçimde kullanılmasına denir. (Elektriği evde aydınlatma için kullanmak)

- ✓ Çimento fabrikasında elektrik çimento imalinde girdi olarak kullanılıyorsa tüketim olarak kabul edilmez.
- ✓ Bazım mallar tüketildiği halde hiçbir değişikliğe uğramaz.(Müzelerde seyredilen tablolar)

4. ÜRETİM

Malların istekleri karşılama özelliğine fayda, fayda yaratma faaliyetine ise üretim denir.

1. Mekan Faydası Yaratılarak Yapılan Üretim(Mersin'den Ankara'ya portakal)
2. Zaman Faydası Yaratılarak Yapılan Üretim (Soğuk hava deposu-Elma)
3. Mülkiyet Faydası Yaratılarak Yapılan Üretim (Aracılar)
4. Şekil Faydası Yaratılarak Yapılan Üretim(Kumaş-Elbise)

Hizmet de bir üretimdir.

5. KAYNAKLAR (ÜRETİM FAKTÖRLERİ)

Üretimde kullanılan unsurlara denir.

A. Emek (İşgücü)

Üretim sürecinde kullanılan bedeni ve fikri insan gücü

Ücret

B. Doğal Kaynaklar (Toprak)

Hem toprağın kendisini hem de toprağın altında ve üstünde yer alan varlıkları kapsar.

Rant

C. Sermaye

İnsan tarafından üretilmiş üretim malları

Faiz

D. Girişimci (Müteşebbis)

Diğer üç kaynağı bir araya getirerek belirli bir malı belirli bir üretim teknolojisi üzerinden üreten ve üretim süreciyle ilgili risk ve belirsizliklere katlanan özel veya tüzel kişi

Kar